

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.20.218/2015/3. szám**

A Szegedi Ítéltábla dr. Papp Róbert ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a dr. Fackelmann Balázs ügyvéd által képviselt alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. február 9. napján kelt 7.P.21.914/2014/12. számú ítélete ellen a felperesek 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T:**

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy a felperesek külön-külön kötelesek megfizetni 36 000 - 36 000 (harminchatezer-harminchatezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket a Magyar Államnak.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül külön-külön fizessenek meg az alperesnek 10 000 - 10 000 (tízezer-tízezer) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 48 000 - 48 000 (negyvennyolcezer-negyvennyolcezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I N D O K O L Á S**

Néhai (**néhai neve**) az I. r. felperes édesapja, a II. r. felperes házastársa és az alperes testvére. A felek szomszédok, a (**település neve, ingatlan címe**). szám alatti ingatlant a II. r. felperes és családja, a (**ingatlan 2. címe**) szám alatti ingatlant az alperes és családja lakja. Korábban a két ingatlan között kerítés nem volt. A néhai életében az ingatlanok hátsó részén a két család tagjai közös használatú garázst építettek, majd miután a garázzsal kapcsolatban vita bontakozott ki közöttük, azt néhai (**néhai neve**) elbontotta, új építményt emelt és kerítést létesített.

A két család között a viszony az évek során oly mértékben megromlott, hogy az az I. r. felperes részéről az alperes házastársával szemben tettelegességgig fajult.

Az I. r. felperes 2014. augusztus 7. napján birtokvédelem iránti kérelmet terjesztett elő az alperes és házastársa ellen, amelyet arra alapított, hogy a felperesi ingatlanon lévő melléképület vizesedik, mert az alperes és házastársa a melléképületen található csatornából a vizet egy hordóba vezették, és a garázs felőlük eső oldalfalához jelentős mennyiségű törmelékkel, hulladékokat halmoztak fel, amely rontja annak szellőzését.

Az alperes a birtokvédelmi eljárásban 2014. augusztus 25. napján írásban tett nyilatkozatot, amely egyebek mellett a következőket tartalmazza: „A bejelentő örökhagyója a telkemen álló épületrészt beleegyezésem nélkül, bontási engedéllyel nem rendelkezve elbontotta, minden mozdítható anyagot eltulajdonított... Majd a „jelentős méretű udvarom”-ból elbitorolt 15-20 méter hosszan, mintegy 1 méter széles területet”. Ezt követően részletezte, hogy az örökhagyó a törvényes állapot kialakítására irányuló kérését nem teljesítette.

Szeged Megyei Jogú Város Címzetes Főjegyzője 01/49319-5/2014. számú határozatával a birtokvédelmi kérelemnek helyt adott. Határozatában megállapította, hogy az alperes és házastársa a felperesek ingatlanán álló garázs falához különböző lomokat, törmelékeket halmoztak fel és támasztottak neki, ezzel meggátolva a szellőzést. Kötelezte az alperest és házastársát a fennálló állapot megszüntetésére és a törmelék eltávolítására.

A felperesek keresetükben kérték, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a birtokvédelmi eljárás során előterjesztett beadványában a fentiekben idézett nyilatkozatával megsértette kegyeleti jogukat, mert abban néhai **(néhai neve)** jóhírnevét, becsületét sértő valótlan tényállítást tett, őt bűncselekmény elkövetésével vádolta. Kérték, kötelezze az alperest személyenként 300 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. Keresetük indokolása szerint a néhaira vonatkozó valótlan tartalmú tényállítás súlyosan sérti és rombolja elhunyt hozzátartozójuk emlékét. Az I. r. felperes előadta, hogy a már korábban is meglévő magas vérnyomás betegsége az édesapját sértő nyilatkozatok miatt súlyosbodott.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint nyilatkozatai véleménynyilvánításnak minősülnek, emellett miután azokat hatósági eljárás keretében tette, nem kerültek nyilvánosságra, ezért nem valósítanak meg jogsértést.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 000 Ft perköltséget, valamint az államnak 36 000 Ft eljárási illetéket.

Az alperes védekezésével szemben megállapította, hogy a sérelmezett kijelentések tényállításnak minősülnek, amelyek valónak bizonyultak. A túlhasználat tényét **(tanú 1. és 2. neve)** tanúk vallomása alapján igazoltnak találta. Megjegyezte továbbá, az „eltulajdonította” kifejezés hétköznapi értelemben nem jelenti azt, hogy az érintett személy lopást követett el. Mindezen túl utalt arra, hogy a bírói gyakorlat immunitást biztosít a peres eljárásokban tett nyilatkozatokra illetve tanúvallomásokra a nyilatkozattevő számára, ezért az ilyen közlések akkor sem alkalmasak a személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítására, ha utóbb a bizonyítási eljárás tükrében nem minősülnek valónak. A birtokvédelmi eljárásban tett alperesi tényállítások ennek megfelelően jogsértést nem valósítanak meg, mert nem minősülnek indokolatlanul sértőnek, bántónak, ezért a kegyeleti jogsértés sem állapítható meg.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésükben a felperesek annak keresetük szerinti megváltoztatását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, eljárása során megsértette a Pp. 213. § (1), a Pp. 206. § (1) és a Pp. 221. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, helytelenül alkalmazta továbbá a Ptk. kegyeleti jogra vonatkozó rendelkezéseit, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalását.

Megítélésük szerint az elsőfokú ítéletben megállapítottal szemben az alperes által felsorakoztatott, elfogulatlanak nem tekinthető tanúk egymásnak ellentmondó vallomásai alapján nem bizonyított az alperesi tényállítás valósága. Részletezték az általuk valónak tekintett tényeket. Véleményük szerint az alperesi állítás bizonyítottsága sem eredményezhetné a kereset elutasítását, mivel az

alperes célja az elhunyt testvérének a megsértése volt közeli hozzátartozóin keresztül. Utaltak arra, az alperes lényegében elismerte a keresetet, hiszen maga is sértőnek tartja a kijelentéseket, de nyilatkozata szerint meggondolatlanságból tette azokat. Tévesnek minősítették azt az ítéleti álláspontot, hogy az „eltulajdonítás” kifejezés nem azonos értelmű a „lopás” kifejezéssel. E körben hivatkoztak a Magyar Értelmező Kéziszótár fogalom-meghatározására és a Ptk. 6:8. § jognyilatkozat értelmezésére vonatkozó rendelkezéseire. Ennek alapján álláspontjuk szerint megállapítható, hogy az alperes az elhunytat lopással vádolta azért, hogy megbántsa a közeli hozzátartozóit. Fenntartották azt az állításukat, hogy a jogellenes alperesi magatartással okozati összefüggésben egészségügyi állapotuk romlott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

### A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, az ítélet tábla érdemi döntésével és túlnyomórészt kifejtett indokaival is egyetért.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:50. § (1) bekezdése értelmében a meghalt személy emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a hozzátartozó, vagy az, akit az elhunyt végrendeleti juttatásban részesített. Az ember halálával jogképessége, személyisége megszűnik, tovább él azonban egyéniségének, tevékenységének hatása. E szabály a meghalt személy emlékének megővéséről gondoskodik a hozzátartozók illetve végrendeleti juttatásban részesítettek kegyeleti jogának védelme útján. A meghalt személy emléke minden olyan módon megsérthető, ami a személyiségi jogait sértené, ha még élne, feltéve, hogy a konkrét személyiségi jog a halott vonatkozásában egyáltalán értelmezhető. Az elhunyt személy emléke megsértésének egyik legjellemzőbb formája a jóhírve, becsülete emlékének a megsértése.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a sérelmezett kijelentések nem véleménynyilvánításnak, hanem tényállításnak minősülnek, következésképp azok a néhai becsülete emlékének a sérelmét nem eredményezhetik.

A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel. A jóhírnév megsértésének megállapítását tehát az alapozza meg, ha a más személyre vonatkozóan közölt, valótlan tényállítás objektíve alkalmas az érintett személy hátrányos társadalmi megítélésének kiváltására (BH2010. 294). Annyiban egyetért az ítélet tábla a fellebbezésben előadottakkal, hogy a sérelmezett közlések valótlanosságuk esetén a fenti kritériumoknak megfelelnek. Lényeges azonban, hogy valamely tényállítás csak akkor lehet alkalmas az érintett személy mikénti megítélésének befolyásolására, ha az a befogadók bizonyos köréhez eljut. Ha ez a kör zárt, úgy összetételének is jelentősége lehet annak meghatározásában, hogy az egyes tagok értékítéletét az adott közlés elméletileg befolyásolhatja-e. Ebből a szempontból a hatóság semleges közegnek tekintendő, mert az eljárásban részes felek hatóság általi megítélését a kellően alá nem támasztott tényállítás hivatalból nem befolyásolhatja. Ebből következően a hivatalos eljárás során az eljáró hatóságnak benyújtott, nyilvánosságra nem került beadvány tartalma

a jóhírnév sérelmét nem alapozhatja meg (BDT2013. 3009). Az alperes a sérelmezett közlést tartalmazó beadványát az ellene folyó eljárásban a hatóság részére címezte illetve juttatta el. E közlés ily módon a fentiek szerint objektíve nem alkalmas a néhai emléke jóhírnevének és ezáltal a felperesek kegyeleti jogának a megsértésére. Emellett - amint azt az elsőfokú bíróság is helytállóan állapította meg - valamely hatósági eljárás során tett nyilatkozat tekintetében a nyilatkozó immunitást élvez, ha a nyilatkozat az eljárás tárgyához tartozik, és személyiségi jogi sérelmet megvalósító többletelemet (kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, megalázó) nem tartalmaz. Ezek hiányában személyiségi jogvédelmet az eljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alapoznak meg, ha azok valóságtartalma az adott eljárás során kétségtelen módon nem nyert bizonyítást (EBH2002. 624, BH2004. 357, BDT2008. 1776, BDT2007. 1664). Az immunitás a nyilatkozattevőt akkor nem illeti meg, ha tudatosan tesz valótlan tartalmú állítást (BDT2013. 2968). A felperesi fellebbezés arra utal, hogy az alperes tudatosan, szándékosan tett valótlan kijelentéseket a birtokvédelmi eljárásban előterjesztett beadványában a közeli hozzátartozójukra. Erre vonatkozó bizonyíték azonban a perben nem merült fel.

A kifejtettekre tekintettel a per tárgyává tett nyilatkozatok valóságtartalmuktól függetlenül sem teszik lehetővé a jogsértés megállapítását.

A felperesek mint az elhunyt hozzátartozói, a Ptk. 2:50. § (1) bekezdése alapján önállóan jogosultak kegyeleti joguk érvényesítésére, nem minősülnek a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaknak, következésképp a felperesi oldalon személyi keresethalmazat áll fenn. Erre tekintettel a peres eljárásért fizetendő illeték alapja - a Pp. 25. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - az Itv. 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján külön-külön 600 000 Ft, ezért a felperesek külön-külön kötelesek pervesztességükre tekintettel 36 000 Ft kereseti illetéket megfizetni.

Minderre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - az eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés pontosításával (Pp. 253. § (3) bekezdés) - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselővel felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltség megfizetésére 4 - 4 munkaóra figyelembevételével. A másodfokú eljárásban pervesztes

felperesek az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket megfizetni.

S z e g e d , 2015. június 24.

Dr. Szeghő Katalin sk.  
a tanács elnöke

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.  
előadó bíró

Dr. Michelsz Klára sk.  
bíró